A°. 1844. N°. 31.

MAANDAG DEN 11den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Officieel Gedeelte.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 8 *Maart* 1844.

(1931) Op heden is aanteekening gedaan, van het voorgenomen vertrek uit deze Kolonie van EGBERT VAN EMDEN en twee minderjarige Kinderen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 9 *Maart* 1844.

(1953) BEREND HENRICH KLOSTERMAN heeft op heden aanteekening gedaan van zijn voorgenomen vertrek uit deze Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den* 8 *Maart* 1844.

Heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen: JAN VAN HERCK en JOCERINA ELIZABETH CONSTANCE ZWAVEL.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. WILDEBOER.

Onofficieel Gedeelte.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, het Schip Antonia, Kapt. A. Hendriks, van Amsterdam, hebbende 44 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Van 's Lands Etablissement van Houtvelling aan de Coppename.

Den 2den dezer, het Engelsch Brigatijn-Schip Relief, Kapt. E. Man, geladen met 71 Balken diverse houtsoorten, als: Bolletrie, Groenhart, Locus en Purperhart, te zamen metende 1672¼ kubiek voeten Rijnlandsche maat en 23 stuks Molenwieken.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Het Schip Suriname, Kapt. B. van der Meij.— Het Schip de Onderneming, Kapt. J. Aikes.

Publieke Veilingen.

Door den Vendumeester M. A. KEIJSER.
DONDERDAG den 7 Maart 1844.

Het Huis en Erf, staande en gelegen op den hoek van de Korte Kerk Straat en Oranjetuin; La. B. No. 166. — *f* 4,405. — H. S. SAMSON.

De Grond Peu et Content, met derzelver Gebouwen. —*f*2,300.—S. M. HEILBRON geb. OLIVEIRA.

De Grond Hortus Surinamensis. —*f* 430. — De Nederl Port. Israëlitische Gemeente.

Een stuk Voorland van den Grond Carelsburg, groot 12 akkers. —*f*35.— D. J. PINTO.

Allen gelegen aan den Rijweg naar Kwatta, en aankomende den Boedel C. A. RICHTER.

PARAMARIBO, *den* 10 *Maart* 1844.

Uit eenen particulieren brief, vernemen wij het volgende:

» De kist die het lijk van den Graaf van » Nassau inhield, is 2,200 ℔ zwaar, door » welke zwaarte de wagen die dezelve ver» voeren moest, te Rotterdam is gebroken; » het lijk is in plaats van gebalsemd te wor» den, in rum gelegen."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 15 Januarij 1844.*)

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *8 Januarij.*

Heden avond, omstreeks half zes ure, ontstond er alhier een zeer felle brand in het prachtige gebouw van het departement van marine, in het Lange Voorhout. De brand nam schrikbarend toe, en in weinig tijds stond een der vleugelen van het hotel, hetwelk ook door Z. Exc. den minister van marine, den Vice-Admiraal *Rijk*, bewoond wordt, in lichte laaije vlam. Dadelijk deed zich het gelui der klokken hooren en snelden de brandspuiten van alle zijden toe. Ontzettend was de brand. De vonken verspreidden zich over een groot gedeelte der stad. Omstreeks tien ure werd men den brand meester. Een groot deel van het Marine-gebouw, dat in- en uitwendig een zoo prachtig aanzien had, is eene prooi der verslindende vlammen geworden. Ook de naastgelegene gebouwen, inzonderheid dat van *Deligentia* moeten, naar men zegt, zwaar geleden hebben.

De brand, hoezeer hevig gewoed hebbende, deed zich nog geduchter aanzien bij den vrij sterken wind, die er ontstond. Z. M. de Koning, H. H. K. K. H. H. de Prinsen, H. H. Exc. de Minister van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, de Burgemeester der stad, en een aantal hooge en mindere autoriteiten en ambtenaren, bevonden zich onverwijld op de plaats van het ongeluk, om door hunne tegenwoordigheid al het mogelijke tot blussching en tot handhaving der goede orde, aan te wenden. De politie, de schutterij, de grenadiers, jagers en dragonders waren spoedig onder de toegangen af te zetten, en om de goede werking der brandspuiten te verzekeren. Ook vele bijzondere ingezetenen, die in de eerste oogenblikken van den brand zich in het Lange Voorhout bevonden, of derwaarts gesneld waren, hebben goede diensten bewezen, door het zoo veel mogelijk redden van meubelen en kostbaarheden, alsmede van de papieren en het belangrijke archief van het ministerie. Het is intusschen te vreezen dat toch nog veel daarvan verbrand of bedorven zal zijn. Het zal wel geene vermelding behoeven, dat zich eene ontelbare menigte op de been bevond.

Men spreekt er van, dat een of twee der brandspuitgasten, in de uitoefening van hunne gevaarlijke dienst, ter neder gestort zouden zijn. Met den avond is het echter onmogelijk, zich van de waarheid hiervan te overtuigen. Deze en andere bijzonderheden zullen nader worden medegedeeld.

Jammerlijk is het voorwaar, dat een der fraaiste ministeriën in deze hoofdstad eene zoo zware ramp heeft moeten treffen. Treurig is het daarbij te herdenken, dat welligt zoo vele gewigtige staatsstukken van vroegeren en lateren tijd met zoo veel moeite en kosten bijeengezameld, door het vernielend vuur verteerd zijn.

Doch laat ons hopen, dat de dag van morgen zal doen blijken, dat veler vrees ten dezen ongegrond of overdreven zal zijn. En laat ons de Voorzienigheid danken, dat de brand zich niet verder heeft uitgestrekt. Gelukkig toch dat 's Konings paleis, het ministerie van financiën, de kloosterkerk, enz., die zich alle in den omtrek van den brand bevonden, volstrekt geen letsel bekomen hebben.

Men verzekert, dat de brand aan onvoorzigtigheid zou zijn toe te schrijven, en dat dezelve het eerst in eene slaapkamer zou zijn uitgeberstem.

Het gebouw was sedert omstreeks vijf-en-twintig jaren tot het hôtel voor de marine ingerigt; het heeft veertien ramen in de breedte. Oudtijds was het bekend onder den naam van *het huis van Mierop*. Sommige meenen dat het door *Vincent Cornelis van Mierop*, tresorier-generaal van *Karel V* voor de Nederlanden, of wel door zijn zoon *Jacob*, in 1593 te 's Hage overleden, is gebouwd. Vervolgens is het in de handen van de bekende familie *van Aerssen van Sommelsdijk* overgegaan, doch omstreeks het einde der 17de eeuw werd het aangekocht, veel vergroot en versierd door *Willem Bentink*, graaf van Portland, gunsteling van *Willem III*; de wapens van dien graaf prijkten dan ook nog lang in den voorgevel. Zijn achterkleinzoon Graaf *Bentink van Rhoon* was er nog op het einde der vorige eeuw eigenaar van, doch hetzelve werd door den Heer *van Noordwijk*, baljuw van den Hage, bewoond. Voor ongeveer vijftien jaren werd het hotel in vele opzigten vernieuwd en deszelfs breede voorgevel bood een fraai gezigt in de bekende wandeldreef, het Voorhout, aan.

Den 9den.

Nopens den noodlottigen brand, die er gisteren avond in het gebouw van het Ministerie van Marine uitgeberstem is moet men met leedwezen melden, dat de gisteren avond medegedeelde berigten, niet overdreven waren. De linkervleugel, bewoond geweest door den Minister, is geheel weg, alsmede een groot deel van het departement zelf, zoodat de helft van het gebouw eene prooi der vlammen geworden is. Het naastgelegen gebouw der Maatschappij *Diligentia* heeft veel schade geleden. Tot op dit oogenblik zijn er nog brandspuiten in werking, om eene nieuwe uitbersting van de vlam in het nog smeulende puin te beletten. De omtrek gelijkt naar eene ruïne. In de Kloosterkerk, in vele woningen in het Voorhout, en in de stallen van de Hooge Nieuwstraat zijn vele meubelen, schilderijen en papieren van het Ministerie of van *Diligentia* geborgen. In de laan van het Voorhout heeft men tafels, lessenaars, stoelen, banken, enz., tot het bureau op de concert-zaal behoorende, en die uit dezelve gedragen waren, geplaatst. Voor het ministerie ligt een zeer groote hoop grootendeels verbrande papieren, waaruit de rook nog te voorschijn komt. Men was in den omtrek door den fellen brand en het zich allerwege verspreidend vuur, zoo beducht, dat op het gebouw van het ministerie van financiën, schuin over staande, reeds de brandzeilen waren aangelegd. Zoo vele hebben zich bij dezen verschrikkelijken brand verdienstelijk gemaakt, dat het voorzigtig is, ten einde aan niemands verdiensten te kort te doen, voor alsnog geene namen op te geven. Men spreekt van eenen luitenant, die bijzondere blijken van moed zou hebben gegeven, alsmede van eenen hoogen ambtenaar, die bij het verleenen van hulp, gevallen en naar het burger-gasthuis overgebragt zou zijn. Er zijn zeven brandspui-

ten in werking geweest; men zegt, dat de brand veroorzaakt zou zijn door de onvoorzigtigheid eener dienstmeid en dat de zelve in de slaapkamer is ontstaan. De Minister was ten diner bij den Koning. Zijne echtgenoot was ziek te huis. Tot laat in den nacht is de Minister op de plaats van het ongeluk gebleven. Al zijne kostbaarheden, al zijne geschenken van verschillende mogendheden, ook het bekende, zoo vereerend geschenk van de W. I. Volkplanters, zijn verbrand, vernield of onder de puinhoopen bedolven. Algemeen is de innigste deelneming in het groot verlies door den ijverigen, edelen man geleden, die in minder dan *vier* uren tijds al het stoffelijke wat hij gedurende zijne zoo lange en schoone loopbaan met zoo veel moeite, zorg en inspanning had bijeengebragt, door de vlammen zag vernielen. Gelukkig evenwel nog dat zijne betrekkingen alle er zonder eenig letsel zijn afgekomen. Veel is van de uitmuntende bibliotheek en van de archieven geborgen, maar ook niet weinig van de stukken, met de namen onzer groote mannen ter zee prijkende, zullen verloren zijn. Het spoedig voortwoeden van den brand schijnt vooral aan den vrij hevigen noordoosten-wind te moeten worden geweten, zoo mede aan de ligt ontvlambare papieren. Men zal eerst meer bepaaldelijk nader kunnen opgeven, wat van deze laatste is gespaard gebleven, hetgeen ook niet gering is.

PS. Wij vernemen zoo even van goede zijde, *dat het geheele archief, behelzende de journalen van onze zeehelden, behouden is.*

Den 10den.

Gisteren hebben Z. M. de Koning en de Prinsen het overgeblevene gedeelte van het gebouw van het departement van Marine bezocht. Ook hebben Hoogstdezelven zich naar het burger-gasthuis begeven, om er een bezoek af te leggen bij den Heer *Stuart* en de overige personen, die aldaar, ten gevolge van den onstanen brand, wegens bekomene wonden van meerder of minder belang, zijn ingebragt. De Heer Stuart is, na in het huis van den Baron *de Gijselaar* te zijn ingebragt, en aldaar de eerste geneeskundige hulp te hebben ontvangen, naar het gasthuis vervoerd. De Heeren Chirurgijns *Kervel* en *Verhoeven*, hebben daarbij het eerste verband gelegd. Te dier plaatse waren ook tegenwoordig de Heer *Jeltes*, med. doct., en de officier van gezondheid 3de kl. *van Breda Kolff*. De Heer *Kruijff*, die almede zwaar gewond is, wordt ten zijnent door den Chirurgijn *Verhoeven* behandeld. Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft reeds den eigen avond van den brand de meest mogelijke zorg voor de goede verpleging dezer lijders gedragen.

Men houdt zich bezig met het zoo veel mogelijk weder in orde brengen van het Departement. Nopens het behoud van het Archief, verneemt men thans met volkomen juistheid, dat de stukken van 1814 af grootendeels zijn geborgen; doch dat het Oude Archief, waaronder de journalen van onze zeehelden maar al te zeer vernield zijn, zoodat het al winst zal wezen, wat men van deze voor de nationale geschiedenis zoo onwaardeerbare stukken heeft kunnen redden. Nu meer dan ooit mag men 's Rijks Archivarius, den Heer *de Jonge*, dank zeggen, in zijne Geschiedenis van Neêrlands Zeewezen als 't ware de kern van vele dier stukken te hebben vereenigd. Menig geschiedkundig vraagpunt zou thans nimmer meer hebben kunnen worden opgehelderd, en zoo vele nuttige inlichtingen die men nog in het werk des geachten schrijvers verzameld vindt, zouden voor altijd zijn verloren gegaan. Moge het gebeurde tot een prikkel strekken, om de maatregelen van voorzorg, vooral in deze Rijksverzamelingen, te verdubbelen en vooral nopens zoodanige stukken, die men éénig mag heeten, bijzondere middelen te bezigen.

— Z. Exc. de Minister van Marine, de Vice-Admiraal *Rijk*, ontvangt van alle zijden treffende blijken van deelneming in het groote ongeluk, dat hem zoo onverwacht getroffen heeft. Men verneemt, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, te zijner beschikking te stellen het gemeubileerde hôtel in het Lange Voorhout, hetwelk Hoogstdenzelven toebehoort en door HH. KK. HH. den Erfgroothertog en Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, wanneer HH. KK. HH. zich alhier bevinden, wordt bewoond.

Den 12den.

Z. Exc. de Minister van Marine heeft reeds zijne werkzaamheden hervat, en heeft vooreerst zijne bijzondere bureaux gevestigd in het gebouw van het Magazijn van geneesmiddelen, tegenover zijn gewezen hôtel.

ADVERTISSEMENTEN.

(7975) In *Amsterdam* is op den 15den Januarij 1844 overleden JEANNE PONCELET, zeer geliefde Echtgenoote van

RODOLPHE LE CHEVALIER.

*** Heden morgen *elf* uren, beviel mijne Echtgenoot CATHARINA LOUIZA SERRES van een *ZOON*; — strekkende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden te *Suriname*.

Curaçao, den 5e. Januarij 1844.

(101) V. W. DE VILLENEUVE.

TOONEEL-GENOOTSCHAP: *THALIA*.

DINGSDAG, DEN 12 MAART 1844.

DE BESCHERMENGEL OF DE STAAT DOOR EENE VROUW GERED, Tooneelspel in *drie* bedrijven, voorafgegaan door: *DE BRANDSCHATTING*, Blijspel in *één* bedrijf.

De Secretaris,

(7983) H. F. WESENHAGEN.

VENDU:

(7956) HEDEN NADEMIDDAG, van *GOEDEREN* en vreemde *MUNTSPECIEN*, ten sterfhuize van den Heer J. G. WEIJLER.

Paramaribo, den 11 Maart 1844.

Een paar Vertellingen aan Zee.

HET GEZELSCHAP.

(*Vervolg en slot van No. 80.*)

De tante lachte, en vatte hare aanwijzing weder op: naast den ondeugenden neef heeft vriend Graham plaats genomen, een jongman van ongeveer dertig jaren, van eene middelmatige gestalte, met blaauwe, rustelooze oogen; de adelaars neus, de zwellende lippen, de ronde kin van eene epikuristische uitdrukking; het te ivoren roode haar fraai kastanje bruin geverwd; de houding achteloos, het gansche wezen rusteloos, onvergenoegd, zoo als het weder en zijne luimen het medebrengen, nu de beminnelijkste man in gezelschap, dan een lastige knorrepot; nooit echter een ernstig en degelijk werk bij aanhoudenheid toegedaan; trouweloos ten opzigte van de vrouwen en daarom ook steeds met gelijke munt betaald; altijd door het ongeluk vervolgd, omdat hij niet anders wil — voor 't overige een goedaardig en in gezelschappen als — barometer zeer bruikbaar mensch."

»Aan zijne zijde zit een zekere Cesar Beech, ook een bloedverwant van Miss Wren, die, eene opene en goedhartige uitdrukking van gelaat uitgezonderd, niets uitstekends vertoont. Als jonger zoon was hij, toen hij de school verliet, de zijnen in den weg en werd in het leger gestoken. Voor zijne gezondheid meer dan noodig was bezorgd, besteedde hij aan de vossenjagt en het visschen steeds meer tijd, dan aan de wetenschappen, en in gezelschap is hij niet te gebruiken, of er moet van anekdoten, van jagttogten en tweegevechten, van honden en paarden gesproken worden, als wanneer hij niet achterblijft."

»Nu volgt er een zekere Duitsche doctor, onveranderlijk den bril op den krommen neus, en eenen eenigzins impertinenten trek om den grooten mond; de regterhand niet weinig ingekrompen, waarschijnlijk door de vele boeken, die hij altijd in de regter rokzak met zich mede sleept; voorbeeldige kromme beenen; een vreesselijke snuiver; nieuwsgierig als een meisje en anderen opmerkzamer dan op zich zelven, een dier heillooze schrijvers, die het de gansche wereld weder verhalen, wanneer eene Lady Beatrice met hen gelagchen heeft en die in staat is alles, alles wat hier gezegd en gedaan wordt, op eene wijze, dat wil zeggen met Godvergeten bijvoegselen, overdrijvingen en schoonklinkende opsieringen, opgetakeld, zoo Eduard zeggen zou, te laten drukken, zich zelven en ons allen ten toon te stellen, maar voor het overige de beste man de wereld."

»En nu mijne waarde, oude vriend, overste D' Brian, de laatste, ofschoon niet de geringste in mijne liefde, om den dichter te spreken!"

»Hemel en aarde! riep de overste gij zijt heden vreeselijk aan den gang! Mij het genadig Mis Wren?

»Zouden de anderen zich niet beleedigd achten, wanneer ik bij u alleen schitterende kleuren gebruikte? Maar ik schilder getrouw naar de natuur, de overste D' Brain stampt, zoo als de meeste Ieren uit een even zoo oud als arm adelijk slacht af. Hij was na den dood zijns ders op het familiegoed gebleven, tot hij na eenen twist met zijnen oudsten broeder het vaderlijk huis verliet, een vaandrigsplaats kocht, en het geluk met de sabel in de vuist uitdaagde. is veertig jaren in dienst, heeft zich wijls onderscheiden, maar het echter niet verder dan tot overste kunnen brengen. Hij is een eenigzins lompe, vrolijke man dat; zijn humor kostelijk, zijn voorraad van anecdoten onuitputtelijk. Voor overige een groote, breedschouwderige, beste man, beroemd wegens zijnen Ierschen eetlust en als patriot hoog geacht, schoon hij zijne vaderlandsliefde niet in zijnen Ierschen tongval behoefde uit te strekken en zijn pensioen niet te Boulogne, maar in Ierland verteren moest."

»Hiermede, zoo ging de goede vrouw voort: zijn de preliminairen afgedaan en Eduard zal zoo goed zijn, zijn klein verhaal te beginnen, echter — ik herhaal zulks — met weglating zijner barbaarsche zeemanstermen."

»Ik gehoorzaam, zoo ver zulks mogelijk is," zeide Eduard en begon, waar wij ophouden.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het Schip de Goede Vrede, Kapt. C. Z. Adres bij H. Degenhard. — Sluit 25 dezer.

Het Schip Triton, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij A. Gisius. — Sluit ultimo dezer.

Het Schip Eensgezindheid, Kapt. C. Meijer. Adres bij Gebrs. Reijns.

Het Schip Noord-Holland, Kapt. H. Ruijl. — Adres bij Gebrs. Reijns.

Het Schip Anna Elisabeth, Kapt. K. B. Weerd. — Adres bij Gebrs. Reijns.

Het Schip Susanna Maria, Kapt. E. Meijer. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Schip Egmond, Kapt. G. W. Kernkamp. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Schip van Spijk, Kapt. D. Visser. Adres bij H. Degenhard.

Het Schip Cornelis Dasse Victor, Kapt. A. Borgman. — Adres bij H. Degenhard.

Het Schip 't Vertrouwen, Kapt. R. S. Piltsterboer. — Adres bij J. M. Samson.

Het Schip Maria Elisabeth, Kapt. H. Wriberg. — Adres bij C. Leijsner.

Het Schip de Stad Zwolle, Kapt. S. Parma. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Het Schip West-Indiën, Kapt. T. D. Liewen. — Adres bij Gebroeders Reijns.

NAAR ROTTERDAM.

Het Schip Agenoria, Kapt. W. van Kolff. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Het Schip Apollo, Kapt. D. J. Mik. — Adres bij Salomon van Praag.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBREGT